

Przyszłość kredytowania
mieszkalnictwa w świetle
istniejących i oczekiwanych
uwarunkowań jego rozwoju

Forum Bankowe 2024

12 marca 2024

■ ■ ■
The better the question. The better the answer.
The better the world works.

EY

Building a better
working world

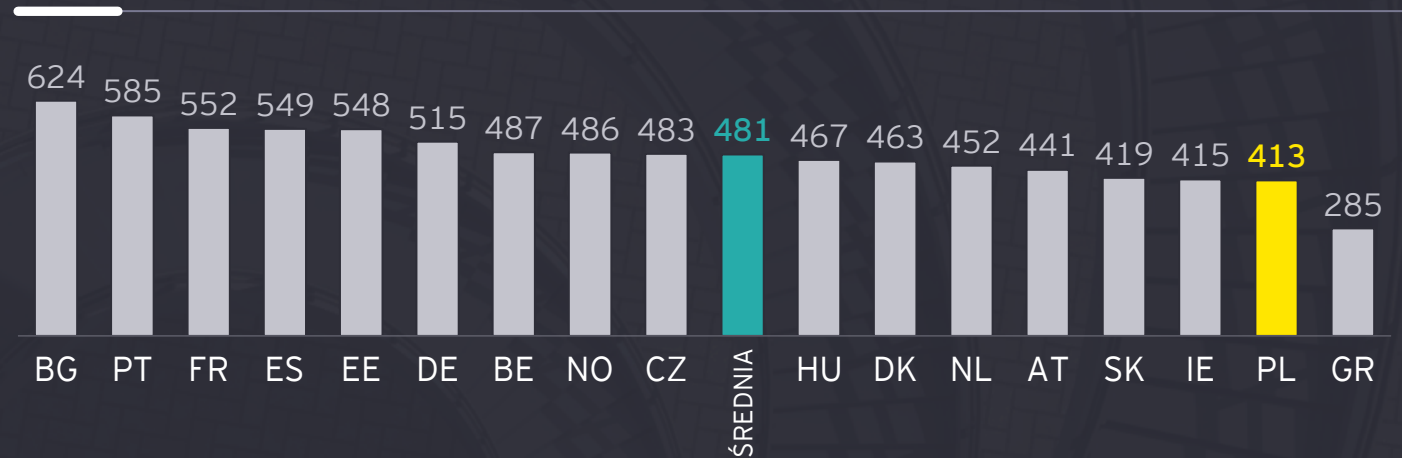

Polski rynek nieruchomości wciąż ma duży potencjał rozwoju (1/2)

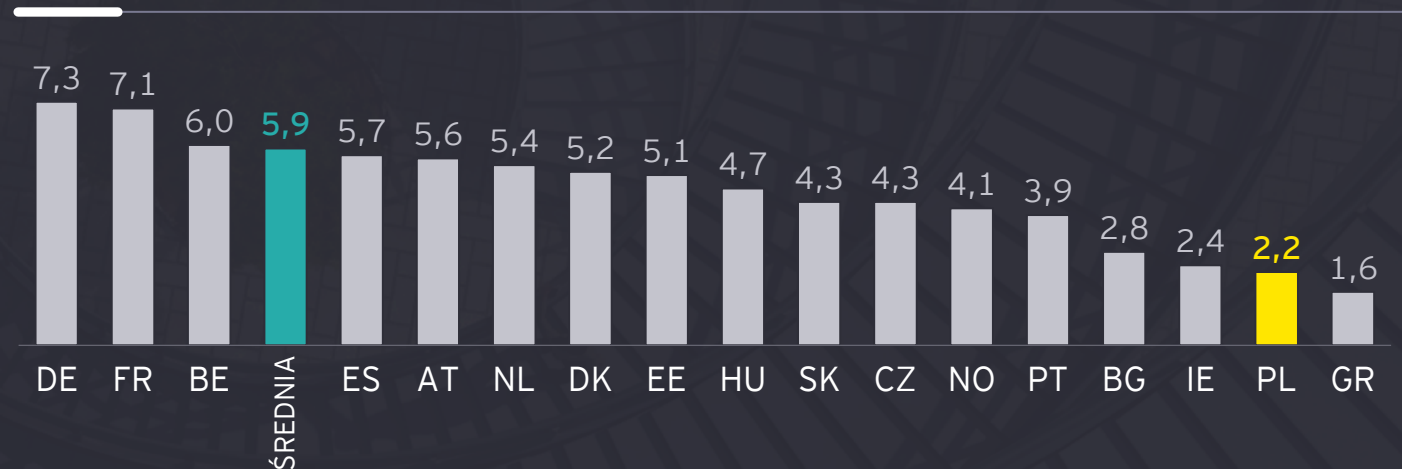

- ▶ Niski wskaźnik gęstości zabudowy mieszkaniowej
- ▶ Stosunkowo mała wartość inwestycji w budowę nieruchomości mieszkaniowych w relacji do PKB
- ▶ Dynamika wzrostu popytu na mieszkania wyprzedza tempo budowy nowych inwestycji
- ▶ Duże zaangażowanie ze strony Państwa
- ▶ Wysokie stopy zwrotu z projektów mieszkaniowych oraz rosnący popyt i sprzedaż przyczyniły się do uruchamiania nowych projektów deweloperskich

Liczba mieszkań na 1.000 mieszkańców (w liczbach bezwzględnych) w 2022

Wartość inwestycji w budowę nieruchomości mieszkaniowych do PKB (w %) w 2022

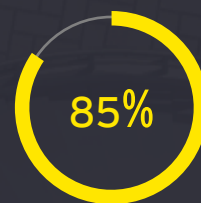

Polski rynek nieruchomości wciąż ma duży potencjał rozwoju (2/2)

- ▶ Liczba mieszkań na 1000 mieszkańców jest w Polsce mniejsza o prawie 100 mieszkań w porównaniu do średniej europejskiej
- ▶ Ponadto Polska jest na 2 miejscu jeżeli chodzi o średnią ilość osób mieszkających razem w jednym gospodarstwie domowym

Wartość kredytów hipotecznych dla gospodarstw domowych do PKB w 2022

Szwecja

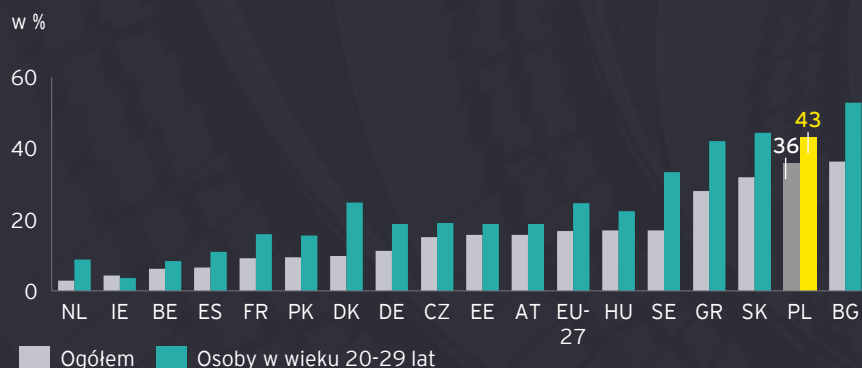

Niemcy

Polska

Wskaźnik przeludnienia w 2022 roku*

Nowa sprzedaż kredytów hipotecznych w Polsce

*Uznaje się, że dana osoba mieszka w przeludnionym gospodarstwie domowym, jeżeli gospodarstwo domowe nie dysponuje minimalną liczbą pomieszczeń równą: jeden pokój przypadający na gospodarstwo domowe; po jednym pomieszczeniu na parę w gospodarstwie domowym; po jednym pomieszczeniu na każdą osobę w wieku 18 lat lub więcej; jeden pokój na parę osób tej samej płci w wieku od 12 do 17 lat; po jednym pomieszczeniu na każdą osobę w wieku 12-17 lat, nieujęta w poprzedniej kategorii; jeden pokój na parę dzieci poniżej 12. roku życia.

Rządowe programy wsparcia realizują ważną misję społeczną, ale jednocześnie stanowią wyzwanie dla sektora bankowego

Mieszkanie na start

Czas obowiązywania: od 2019 roku, w obecnym kształcie od 2021 r.

Zasady działania: Dopłaty do czynszów dla osób spełniających kryteria dochodowe i majątkowe

Koszt (dla budżetu państwa): 12 mld zł (w ciągu 10 lat)

Program „Pierwsze mieszkanie” – Bezpieczny kredyt 2%

Czas obowiązywania: lipiec 2023 – styczeń 2024

Zasady działania: Dopłaty do kredytów przez okres 10 lat

Koszt (dla budżetu państwa): 12,2 mld zł

Wakacje kredytowe

Czas obowiązywania: 2022 – 2024 (?)

Zasady działania: Przełożenie płatności rat kredytu hipotecznego w złotych na okres po umownej dacie jego spłaty. Możliwe było wybranie 2 miesięcy w 3 i 4 kwartałach 2022 r. i po 1 miesiącu w każdym z kwartałów 2023 r.

Koszt (dla banków): 15 mld zł – ?

Mieszkanie bez wkładu własnego

Czas obowiązywania: 2021 – 2030 (ze zmianami w 2023)

Zasady działania: Gwarancja BGK w wysokości 20% wartości nieruchomości zastępuje wkład własny. Kredytobiorca musi posiadać zdolność kredytową zgodną z warunkami banku w którym stara się o kredyt.

Koszt (dla budżetu państwa): 12,3 mld zł (do 2030 roku)

Fundusz Wsparcia Kredytobiorców

Czas obowiązywania: 2016 – ? (ze zmiany w 2021 i planowanymi w 2024)

Zasady działania: Współfinansowanie rat przez 2 lata z możliwością umorzenia części powstałego zadłużenia. Rząd planuje, aby od 2024 wzrosła kwota wsparcia i jego okres, a także czas jego spłaty.

Koszt (dla banków): 4 mld zł – ? (łącznie od 2016)

Wpływ programów rządowych na rynek kredytów mieszkaniowych:

- ▶ Czy długoterminowo realizują one swój cel społeczny?
- ▶ Jaki jest ich wpływ na ilość udzielanych kredytów hipotecznych?
- ▶ Jak kształtują się ceny nieruchomości?
- ▶ Czy programy rządowe zachęcają banki do udzielania kredytów hipotecznych?
- ▶ Jaki jest ich wpływ na P&L sektora bankowego w Polsce?
- ▶ Programy rządowe a naturalny cykl koniunkturalny

Co dalej z rynkiem kredytów mieszkaniowych ?

Kluczowe czynniki sukcesu

- ▶ Stabilność i przewidywalność funkcjonujących na rynku rozwiązań
- ▶ Otwartość na dialog w celu wypracowania standardów rynkowych
- ▶ Cyfryzacja i automatyzacja procesu hipotecznego
- ▶ X-sell / ekosystem usług
- ▶ Zielone hipoteki
- ▶ Outsourcing / model biznesowy banków hipotecznych

Główne wyzwania

- ▶ Niepewne otoczenie systemowo - prawne
- ▶ Niska rentowność produktów hipotecznych
- ▶ Kolejne edycje wakacji kredytowych / *moral hazard*
- ▶ Wysokie koszty automatyzacji i cyfryzacji procesu
- ▶ Ryzyko refinansowania kredytów udzielonych na stałej stopie / opłata za wcześniejszą spłatę
- ▶ Oczekiwania klientów względem procesu hipotecznego w kontekście ryzyk prawnych
- ▶ Finansowanie długoterminowe

Rynek kredytów mieszkaniowych w Polsce wymaga określenia przejrzystych standardów które zabezpieczą interesy zarówno klientów jak i sektora bankowego

Aktywna rola Państwa w kreowaniu rozwiązań i standardów na rynku kredytów mieszkaniowych

Wypracowanie standardowego wzoru umowy kredytu hipotecznego

Zapewnienie równowagi w relacji klient/bank

Stabilność programów wsparcia rządowego

Wspieranie inicjatyw pozwalających bankom na uproszczenie procesu hipotecznego

An aerial, top-down view of a modern, multi-story spiral staircase. The staircase is composed of light-colored, possibly stone or concrete, steps that spiral inward. The railings are dark and metallic. At the center of the spiral, there is a small, circular green space with a tree and some landscaping. A person is visible walking on one of the lower levels of the staircase. The overall scene is brightly lit, with shadows cast across the steps.

Dziękujemy!

The EY logo, consisting of the letters 'EY' in a bold, white, sans-serif font. A yellow chevron shape is positioned above the 'Y'.

Building a better
working world